

Is dus ons inziens „incestueus” wat van ouds of tot nu toe maatschappelijk onmogelijk werd en wordt geacht, toch willen wij nog één verklaring voor het ontstaan van de incest noemen. Wij doen dit omdat deze verklaring mogelijk door medici de meest voor de hand liggende wordt geacht. Incest wordt afgekeurd, heet het, omdat de ervaring de mens leerde, dat huwelijken tussen nauwe verwanten schadelijke gevolgen hebben.

Hiertegen valt in de eerste plaats op te merken, dat het niet juist is te menen, dat inteelt als zodanig schadelijke gevolgen heeft. Inteelt geeft de mogelijkheid tot minus-, maar ook tot plus-varianten. Bij een kindersterfte van vijftig procent en meer, zoals die bij de oermens waarschijnlijk heeft bestaan en ook nu nog bij vele primitieven wordt geconstateerd, is het niet aannemelijk, dat een ervaring als bovengenoemd tot het afwijzen van nauwe verwanten-huwelijken zou hebben geleid. Wij zagen bovendien dat bepaalde neef-nicht huwelijken worden afgewezen, doch dat aan het huwelijk tussen bepaalde cross-cousins, dat biologisch toch geen betere kansen biedt, zelfs de voorkeur wordt gegeven. Wan-

neer wij bovendien opmerken, dat het vaak geheel schort aan begrip voor zwangerschaps- en geboortehygiëne en dat deze ook in onze cultuur nog zeer recent is, dan is het onwaarschijnlijk dat eugenetische overwegingen een rol hebben gespeeld. Westermarck heeft terecht opgemerkt dat incest niet wordt afgewezen omdat de gevolgen slecht zijn, maar dat het veel meer zo is, dat wanneer slechte gevolgen worden geconstateerd, deze aan het overtreden van incestverboden worden toegeschreven.

Samenvatting. Het afwijzen van incest is iets specifiek menselijks. Het is moeilijk voor deze universele afwijzing een bevredigende verklaring te geven. Schrijver bespreekt een aantal theorieën, waarvan hij de meeste verwerpt. De meest aannembare verklaring is, dat incestueuze verhoudingen (zowel in engere als in ruimere zin) in conflict komen met de binnen een gemeenschap bestaande gezagsverhoudingen.

Incest. Summary. The rejection of incest is something specifically human. It is difficult to offer an adequate explanation of this universal rejection. The author discusses a number of pertinent theories, most of which he refutes. The most plausible explanation is that incestuous relations (both in the restricted and in the wider sense of the term) entail a conflict with the conditions of authority which exist within a community.

NOTITIES UIT DE PRAKTIJK VAN DE HUISARTS

Kleine tips voor de praktijk

DOOR H. G. GERRITSEN, HUISARTS TE BREDA

Voor het bewaren en tegelijk drogen van bezinkingsbuizen en bloedpipetten bedacht mijn vrouw een foudraal, gemaakt van een dubbelgeslagen katoenen lap. De buizen en pipetten, elk in een nauwsluitende sleuf, steken daar net ver genoeg uit om ze te kunnen pakken. Des winters hangt dit dubbele foudraal over de verwarming, maar ook 's zomers drogen de buizen snel, daar het vocht wordt opgezogen door het katoenen materiaal dat contact maakt met de opening in de capillair.

* * *

Een zieke oude man krijgt 's nachts een urinaal tussen de benen geplaatst, zodat zijn verplegende huisgenoten nog wat bedrust krijgen. Hij ligt daarvoor ongemakkelijk, onhandig, morst, denkt dat hij er toch naast plast en roept zijn vrouw, die boos wordt omdat alles in orde is. Tegen de morgen draait hij zich op de zij en wordt dan wakker in een kletsnat bed.

Nu gebruikt hij een plastic zak waarin we tegenwoordig onze watten verpakt krijgen. De touwtjes, die de tabakszaksluiting bewerkstelligen, worden zover aangesnoerd dat de opening juist wijd genoeg is voor de penis; verder dichttrekken wordt

voorkomen door aan weerskanten een knoop tussen de aansnoerende lus en het uitstekende stuk touw. Eventueel verlengd worden de twee uitstekende touwlussen vastgemaakt aan een gordel van een 8 cm brede tricotzwachtel, om het middel van de patiënt. Als men tevoren de plastic zak op waterdichtheid heeft gecontroleerd, bevalt dit eenvoudige systeem best.

* * *

Na het lezen van de ochtendpost is er vaak geen tijd meer om de brieven van specialisten op te bergen. Men legt de brieven dan „voorlopig” op een stapel.

Een boekhandelaar, die de uitslag van een specialistisch onderzoek kwam vernemen, keek met spottend medelijdende blik hoe ik in een berg papier ging graven. Eerst één keer, toen volgens het tegenstroom-principe nog een tweede keer, voor ik hem kon verzekeren dat er nog geen antwoord binnen was. Hij deed mij de oplossing voor dit tijdrovende nerveuze zoeken aan de hand: een waaivormige opbergmap met alfabetisch gemerkte vakken, waarin men de brieven onmiddellijk na het lezen opbergt.